

EKL OTTAA KANTAA JA VAIKUTTAA

KANNANOTTO 27.10.2023

Jyrkkä ei eläkeleikkurille

Työeläketurvan muutokset neuvottelemalla eikä hallituksen sanelupolitiikalla. Eläkevarallisuus ei ole budjettivajeen kattamista varten.

Hallitus antoi lokakuun alussa työmarkkinajärjestöille toimeksiannon neuvotella Suomen seuraava eläkeuudistus. Tavoitteena on neuvotella uudistus, joka vakauttaisi julkista taloutta pitkällä aikavälillä noin miljardi euroa (0,4 prosenttiyksikköä) suhteessa bruttokansantuotteeseen. Jos toimeksiannon reunaehdot täyttävää sopua ei löydy vuoden 2025 tammikuun loppuun mennessä, hallitus on ilmoittanut päättävänsä eläkejärjestelmän muutoksista itse.

Eläkkeensaajien Keskusliiton mielestä maan hallituksen pitäisi pysyä lestissään ja pitää näppinsä erossa maamme eläkevarallisuudesta, jonka käyttötarkoitus on selvä. Työnantajilta ja palkansaajilta kerätyillä vakuutusmaksuilla ja rahastojen tuotoilla maksetaan eläkkeitä nyt ja tulevaisuudessa. Niillä ei paikata julkisen talouden alijäämiä.

Työeläke on laissa säädetty ja pakollinen vakuutus, jonka avulla turvataan toimeentulo ajalle, kun työansiot lakkaavat vanhuuden, työkyvyttömyyden tai perheenhuoltajan kuoleman vuoksi. Työntekijän eläkelain (TyEl) mukaisiin eläkkeisiin ei valtio laita senttiäkään omaa rahaansa toisin kuin maatalousyrittäjien ja yrittäjien eläkkeisiin, joten sen ei pidä mennä päämääröimään alueelle, joka ei sille kuulu. Hallituksen toimeksiannossa on neuvotteluosapuolille vaade, jonka mukaan selvitystyön tulee löytää keinot eläkevakuutusmaksutason pitkän aikavälin konkreettiseen vakauttamiseen, jossa työeläkejärjestelmä sopeutuu mahdollisiin shokkeihin sääntöpohjaisen vakautusjärjestelmän avulla. EKL muistuttaa hallitusta, että Suomessa on jo käytössä kaksi vakuuttajaa. Ihmisten elinajanodotteen pidentessä niin sanottu elinaikakerroin leikkaa alkavia eläkkeitä ja tulevaisuudessa myös suomalaisten eläkeikä nousee automaattisesti, jos ihmiset elävät pitempään.

EKL ei missään nimessä hyväksy hallituksen esittämää automaattista vakuuttajaa, joka tarkoittaa käytännössä pitkällä aikavälillä tapahtuvaa työeläkkeiden leikkaamista tavalla tai toisella. Vakauttaja voisi leikata maksussa olevien työeläkkeiden indeksikorotuksia, työssäkäyville kertyviä eläkkeitä tai molempia. Tämä johtaisi nykyisten eläkkeensaajien ja tulevien, eli nykyisten palkansaajien, turvattomuuden kasvuun maassamme. Eläkejärjestelmämme uskottavuus ja luottamus siihen katoaisi. Kukaan ei enää pystyisi luottamaan siihen, etteikö myöskin tulevat hallitukset keksisi lisää leikkauksia jo kerättyihin eläkkeisiin valtiontalouden tasapainottamiseksi.

Eläkejärjestelmää on pitkin matkaa rukattu vastaamaan ympäröivän maailman muutoksia. Työeläkkeiden rahoitusta ja etuuksien riittävyyttä arvioidaan aika ajoin pitkälle tulevaisuuteen ja se onkin erittäin tärkeää. Maan hallituksen on annettava työrauha niille, keille se kuuluu. Neuvotteluissa työntekijöitä eli tulevia eläkkeensaajia edustavia järjestöjä kannustamme pitämään pintansa eikä suostumaan hallituksen asettamaan vaateeseen uudesta vakuutusjärjestelmästä.

Säästötavoitteesta on iso osa mahdollista kuitata esim. uudistamalla sijoitussääntelyä niin, että työeläkeyhtiöt saavat sijoittaa nykyistä isomman osan eläkevaroista osakkeisiin. Säästöjen toteutuksesta tulee päättää neuvotteluissa ilman hallituksen sanelupolitiikkaa.

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:n valtuuston kokous.

Valtuuston puheenjohtaja Mirja Janérus, 040 500 3342
Hallituksen puheenjohtaja Simo Paassilta, 050 522 1201

